

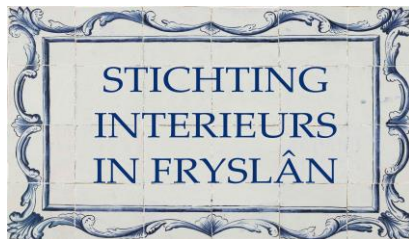
Inventarisatie, documentatie en waardering van historische interieurs

Een Handwijzer van de Stichting Interieurs in Fryslân

Versie 2020

Bijlage B-9

Interieurthesaurus met verklarende woordenlijst

Copyright

© 2020 Stichting Interieurs in Fryslân (SIIF), Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de SIIF.

Indien derden gebruik maken van dit format, dienen zij de volgende verwijzing op te nemen:

'Deze inventarisatie is / wordt uitgevoerd op basis van het document:

Inventarisatie, documentatie en waardering van historische interieurs. Een Handwijzer vande Stichting Interieurs in Fryslân'.

STICHTING INTERIEURS IN FRYSLÂN

INTERIEURTHESAURUS

Vraag 1 → Pand en ruimte	vraag 1.1 ↓ <u>Pand</u>	vraag 1.2 ↓ <u>Bouwjaar</u>	vraag 1.3 ↓ <u>Algemeen</u>

Vraag 2.1 → Interieuronderdeel	vraag 3 ↓ <u>Vloer</u>	vraag 4 ↓ <u>Wanden en muren</u>	vraag 5 ↓ <u>Deurkozijnen</u>
.1 → Binnen... / buiten... / soort		<u>Binnenwand</u> <u>Binnenmuur</u> <u>Buitenwand</u> <u>Buitenmuur</u>	<u>Binnendeurkozijn</u> <u>Buitendeurkozijn</u>
.2 → Type of hoofdonderdeel	<u>Plankenvloer</u> <u>Parketvloer</u> <u>Tegelvloer</u> <u>Platenvloer</u> <u>Naadloze vloer</u> Anders	<u>Bedstedewand</u> <u>Kastwand</u> <u>Ensuite-scheiding</u> Anders	<u>Draaideur</u> <u>Taatsdeur</u> <u>Schuifdeur</u> <u>Paneeldeur</u> <u>Opgeklampte deur</u> <u>Vlakke deur</u> Anders
.3 → Onderdeel		<u>Poortje</u> <u>Lambrisering</u> <u>Betimmering</u> <u>Bovendeurstuk</u> <u>Lijstwerk</u> <u>Snijwerk</u> Anders	<u>Kozijn</u> <u>Lijstwerk</u> <u>Deur</u> <u>Zij- en/of bovenlicht</u> <u>Beslag</u> <u>Snijwerk</u> Anders

Vragen 15 t/m 20 → Materiaal	vraag 15.1 ↓ <u>Hout</u>	vraag 16.1 ↓ <u>Glas</u>	vraag 17.1 ↓ <u>Metaal</u>
	<u>Hout, onbekende houtsoort</u> <u>Eikenhout</u> <u>Grenenhout</u> <u>Vurenhout</u> <u>Triplex</u> <u>Hardboard</u> <u>Zachtboard</u> Anders	<u>Blank glas</u> <u>Gekleurd glas</u> <u>Gebrandschilderd glas</u> <u>Geëts glas</u> <u>Mousselineglas</u> <u>Geslepen glas</u> <u>Figuurglas</u> <u>Glas-in-lood</u> Anders	<u>Blik</u> <u>Gietijzer</u> <u>Smeedijzer</u> <u>Staal</u> <u>Koper</u> <u>Messing</u> Anders

Vragen 21 t/m 24 → Afwerking	vraag 21.1 ↓ <u>Geschilderd</u>	vraag 22.1 ↓ <u>Steen incl. betegeling</u>	vraag 23.1 ↓ <u>Stoffering</u>
	<u>Huisschilderwerk</u> <u>Decoratief schilderwerk</u> <u>Siabloneerwerk</u> <u>Houtimitatie</u> <u>Natuursteenimitatie</u> <u>Grisaille</u> <u>Vernis</u> <u>Sauswerk</u> <u>Witwerk</u> Anders	<u>Gezoet</u> <u>Gepolijst</u> <u>Gepolierd</u> <u>Ongeglazuurd</u> <u>Geglazuurd</u> <u>Betonemaille</u> Anders	<u>Tapijt</u> <u>Linoleum / marmoleum</u> <u>Zeil</u> Anders

STICHTING INTERIEURS IN FRYSLÂN

INTERIEURTHESAURUS

Vraag 1 → Pand en ruimte	vraag 1.4 ↓ <u>Ruimtenummer</u>	vraag 1.5 ↓ <u>Ruimte aanduiding</u>	vraag 1.5a ↓ <u>Ruimte aanduiding 'anders'</u>
		Onbekend	
		Kelder	
		Portiek (buitenruimte)	
		Tochtportaal	
		Hal	
		Gang	
		Trappenhuis	
		Woonkamer	
		Voorkamer	
		Tussenkamer	
		Achterkamer	
		Serre	
		Opkamer	
		Eetkamer	
		Keuken	
		Bijkeuken	
		Toilet	
		Badkamer	
		Overloop	
		Slaapkamer	
		Werk-/studeerkamer	
		Dienstbodenkamer	
		Zolder	
		Bedrijfsruimte	
		Bergruimte	
		Garage	
		Anders (invullen bij 1.5a)	

Vraag 2.1 → Interieuronderdeel	vraag 6 ↓ <u>Vensters en vensterbanken</u>	vraag 7 ↓ <u>Luiken</u>	vraag 8 ↓ <u>Schouwen en schoorstenen</u>
.1 → Binnen... / buiten... / soort	Binnenvenster Buitenvenster	Toegangsluiken in vloer Toegangsluiken in wand Doorgeefluiken Vensterluiken	
.2 → Type of hoofdonderdeel	Meerruits venster T-venster H-venster Anders	Draailuiken Harmonicaluiken Schuifluiken Paneelluiken Opgeklampte luiken Anders	Stookplaats Schoorsteenmantel Schoorsteenboezem Schoorsteen Anders
.3 → Onderdeel	Kozijn Lijstwerk Raam Vensterbank Beslag Snijwerk Anders	Kozijn Lijstwerk Luik Beslag Snijwerk Anders	Schoorsteenstuk Snijwerk Haardplaat Vuurkorf Anders

Vragen 15 t/m 20 → Materiaal	vraag 18.1 ↓ <u>Natuursteen</u>	vraag 18.2 ↓ <u>Kunststeen</u>	vraag 19.1 ↓ <u>Overige materialen</u>
	Marmar	Baksteen	Marmertegels
	Belgisch zwartmarmar	Beton	Belgisch zwartmarmertegels
	Hardsteen	Terrazzo	Hardsteentegels
	Leisteen	Gips	Leisteentegels
	Zandsteen	Pleisterwerk	Keramische tegels
	Anders	Stucwerk	Estriken
		Stucco lustru	Gepatroneerde keramiektegels
		Anders	Gepatroneerde cementtegels
			Anders

Vragen 21 t/m 24 → Afwerking	vraag 24.1 ↓ <u>Behang</u>
	Wandbespanning
	Papierbehang
	Textielbehang
	Behangsel
	Goudleerbehang
	Anders

STICHTING INTERIEURS IN FRYSLÂN

INTERIEURTHESAURUS

Vraag 1 →
Pand en ruimte

Vraag 2.1 → Interieuronderdeel	vraag 12 ↓ <u>Inrichtingselement nagelvast</u>	vraag 13 ↓ <u>Inrichtings-element los</u>	vraag 14 ↓ <u>Installaties</u>	Anders
.1 → Binnen... / buiten... / soort				
.2 → Type of hoofdonderdeel	<u>Bedstede(n)</u>		<u>Elektra</u>	
	<u>Kast(en)</u>		<u>Gas</u>	
	<u>Aanrecht</u>		<u>Water</u>	
	<u>Spekhok</u>		<u>Bel/schel / telefoon</u>	
	Anders		<u>Verwarming</u>	
.3 → Onderdeel	<u>Kribbe</u>		<u>Leidingen</u>	
	<u>Lade "ondergeschoven kindje"</u>		<u>Bediening e.d. (schakelaars, wandcontactdozen, ...)</u>	
	<u>(Plafondhaak tbv) troetel</u>		<u>Lampen</u>	
	<u>Kledinghaken</u>		<u>Apparaten / toestellen</u>	
	Anders		<u>Kraan</u>	
			<u>Pomp</u>	
			<u>Kachel</u>	
			<u>Radiator</u>	
			<u>Rooster</u>	
			Anders	

Vragen 15 t/m 20 →
Materiaal

Vragen 21 t/m 24 →
Afwerking

1 Pand

1.4 Ruimte aanduiding		Opmerkingen
Achterkamer	Verwarmbaar woon- of ontvangstvertrek aan de achterzijde (van de straat afgekeerd) van een huis.	
Badkamer	Vertrek met watervoorziening bestemd voor de lichaamsverzorging.	<i>De badkamer bevat soms een bijzonder uitgevoerde vloer, wanden en verder wastafel, bad of doucheruimte.</i>
Berging	Kleine ruimte of vertrek waarin spullen worden opgeslagen.	
Bedrijfsruimte	Vertrek voor het uitoefenen van een beroep, ambacht en/of winkel.	
Bijkeuken	Nevenruimte van de keuken die doorgaans wordt gebruikt voor ondersteunende huishoudelijke handelingen en die daarbij vaak dienst doet als opslagruimte voor artikelen waarvan het niet is gewenst dat ze in het zicht zijn, zoals (etens-)voorraden en schoonmaakspullen.	
Dienstbodenkamer	Verblijfsruimte van de inwonende bediende ('meid', 'knecht'), meestal ruimtelijk gescheiden van de familievertrekken	
Eetkamer	Kamer, speciaal bedoeld om er de maaltijden te nuttigen.	
Gang	Relatief lange, smalle ruimte voor het ontsluiten en verbinden van aangrenzende vertrekken.	
Garage	Stallingsruimte voor één of meer gemotoriseerde voertuigen.	<i>Alleen relevant voor zover inpandig.</i>
Hal	Entreerimte, meestal breder dan de gang, achter de voordeur van een pand of woonhuis, ontvangstruimte.	
Kelder (<i>synoniem: souterrain</i>)	Lage ruimte, geheel onderaards of ten dele verzonken.	
Keuken	Ruimte met stookplaats en watervoorziening waarin voedsel wordt bereid en tafelgerief wordt schoongemaakt.	
Opkamer	Een kamer waarvan het vloerniveau aanzienlijk hoger ligt dan het maaiveld of de aangrenzende kamer van een huis.	<i>De reden hiervoor is meestal dat er een geheel of half verzonken (kelder-) ruimte onder de kamer aanwezig is.</i>
Overloop	Min of meer verzelfstandigde ruimte zonder verblijfsfunctie, die dient als verbindingsgang tussen twee trappen of die gelegen is aan het boveinde van de trap en waar meestal verschillende vertrekken op uitkomen.	
Portiek	Achter de rooilijn , ingebouwde en naar de straatzijde geopende ruimte met de ingang van een gebouw.	<i>N.B. Het portiek bevat soms bijzonder uitgevoerde vloer, zijwanden, ingangspui, plafond en verlichtingsarmatuur. Hoewel dit een buitenruimte is, wordt deze geïnventariseerd als binnenruimte indien er relevante onderdelen in aanwezig zijn.</i>
Serre	Een aanbouw of kleine uitbouw die grotendeels uit glas bestaat, meestal (!) op de begane grond van een woning en georiënteerd op de zonnige kant en de tuin.	
Slaapkamer	Vertrek, doorgaans bedoeld voor de nachtrust.	<i>De slaapkamer bevat soms een ingebouwd slaapkamer-ameublement</i>
Tochtportaal	Een kleine binnenruimte, meestal gelegen achter de voordeur, met als doel om tocht te weren.	<i>Het portaal en de scheidingswand met vaak beglaasde deur tussen tochtportaal en de gang of de hal kan fraai zijn vormgegeven. Let ook op stootvoorzieningen in de wand of op de vloer, oude belsystemen.</i>
Toilet	Inpandige, kleine, sanitaire ruimte om zich te ontlasten.	<i>Bevat soms bijzonder uitgevoerde vloer, zijwanden, plafond, toiletpot, stortbak, wasbekken.</i>
Trappenhuis	Min of meer verzelfstandigde verkeersruimte (meestal aan de gang) met trappen om op de op verschillende hoogten gelegen niveaus (vloeren) te komen.	
Tussenkamer	Doorgaans kleine kamer of ruimte tussen de voor- en achterkamer, die als slaapkamer gebruikt kan worden. Soms ook alkoof genoemd.	
Vorkamer	Woon- of ontvangstvertrek aan de voorzijde (straatzijde) van een huis.	
Woonkamer	Kamer met verwarming in een woonhuis waar men overwegend overdag verblijft en waar het dagelijks leven zich afspeelt.	
Werk- / studeerkamer	Kamer bedoeld om er werkend, lezend en schrijvend door te brengen.	<i>In sommige gevallen te duiden als 'spreekkamer' of 'studeerkamer' (in woonhuis van arts, notaris, dominee, hoofdonderwijzer).</i>
Zolder	Ruimte tussen de bovenste vloer en het dak dan wel de onderste kappanten, vaak bedoeld om goederen op te slaan en niet verwarmbaar. Bij pakhuizen geldt de term ook voor lagere vloeren.	

Aanvullende termen		Opmerkingen
Alkoof	Een klein, niet of spaarzaam verlicht slaapvertrek naast een grotere kamer vanwaar het door een dubbele deur of gordijn toegankelijk is.	
Ontvangstvertrek	Ruimte bedoeld om bezoek in te ontvangen.	
Rooilijn	Uiterste bebouwingsgrens waarvoor of waarnaast niet gebouwd mag worden.	
Woonvertrek	Ruimte voor privégebruik.	

2 Interieuronderdeel

2.1 Interieuronderdeel

Opmerkingen

Vloeren
Wanden en muren
Deurkozijnen
Vensters en vensterbanken
Luiken
Schouwen en schoorstenen
Plafonds en gewelven
Houtconstructies
Trappen
Inrichtingselementen nagelvast
Inrichtingselementen los
Installaties

Aanvullende termen

Opmerkingen

3 Vloeren

2.1 Vloeren Opmerkingen

Naadloze vloer	Vloer(afwerking) uit één stuk zoals beton, terrazzo, linoleum, tapijt, ...
Plankenvloer	Houten vloer die aan de bovenzijde voorzien is van planken of delen
Parketvloer	Houten vloer(afwerking), in patroon gelegd.
Platenvloer	Vloer(afwerking) met grote platte, doorgaans steenachtige, elementen.
Tegelvloer	Vloer(afwerking) met kleine platte, doorgaans steenachtige, elementen.

Aanvullende termen Opmerkingen

Vloer	Grondvlak of vlakke grondbedekking.	<i>Te onderscheiden naar materiaal: hout, beton, of metaal.</i>
--------------	-------------------------------------	---

4 Wanden en muren

4.1 Binnen / buiten

Opmerkingen

Binnenwand	Afsluitende scheiding van hout of gips tussen vertrekken.
Buitenwand	Afsluitende scheiding van hout of gips tussen een vertrek en de buitenruimte.
Binnenmuur	Afsluitende scheiding van steenachtig materiaal tussen vertrekken.
Buitenmuur	Afsluitende scheiding van steenachtig materiaal tussen een vertrek en de buitenruimte.

4.2 Type

Bedstedewand	Betimmering aan de kamerzijde van één of meerdere bedsteden .	<i>synoniem: bedschat</i>
En-suitescheiding	Scheiding tussen twee kamers en-suite, vaak met kasten en (schuif-) deuren	
Kastenwand	Betimmering van een wand waarin opgenomen één of meer kastdeuren en achtergelegen ingebouwde kasten .	

4.3 Onderdeel

Poortje (vaak gangpoortje)	Gewoonlijk een niet-afgesloten, vanaf de vloer opgaande, inpandige, aan de bovenzijde getoogde opening in of naar een gang, een kamer of een trap.	
Lambrisering	Gedeeltelijke wandbekleding, tot knie- of heuphoogte (zelden tot manshoogte).	<i>Dit kan zijn uitgevoerd in hout (betimmering), betegeling , stuc / stucco lustru , natuursteen , composietmateriaal (zoals betonemaille), of anders (bv. board, plaatmateriaal, asbest).</i>
Betimmering	Houten bekleding van een wand binnenshuis. Dit kan zijn in paneelwerk (stijl- en regelwerk voorzien van [kussen-] panelen met bossing), of beplanking (vlak of met kraal of groef; op stuik of met messing-en-groef).	
Bovendeurstuk	Versierd paneel boven een deur gevat in omljsting en opgenomen in de wandbetimmering.	<i>synoniemen: deurstuk, dessus-de-porte, sopra porta</i>
Lijstwerk	Al dan niet geprofileerde baanvormige afwerking in reliëf op een wand of muur	
Snijwerk	Fijn beeldhouwwerk op constructieonderdelen, betimmeringen, lijsten en meubels.	

Aanvullende termen

Opmerkingen

5 Deurkozijnen

5.1 Binnen / buiten

Opmerkingen

Binnendeur	Draaiend of schuivend element ter afsluiting van een toegang naar een ruimte in een pand.
Buitendeur	Draaiend of schuivend element ter afsluiting van een toegang waardoor een ruimte van buitenaf betreden kan worden.

5.2 Type

Draaideur	Deur die draait om een verticale as (dit is het meest voorkomende type deur)
Taatsdeur	Deur die draait om een verticale as waarvan de draaipunten aan de onder- en bovenzijde van de deur zitten en op bijvoorbeeld 1/5 of 2/5 van de breedte van de deur zijn aangebracht.
Schuifdeur	Zijwaarts bewegende deur.
Paneeldeur	Deur opgebouwd uit dunne houten platen die gevat zijn in stijlen en regels.
Opgeklampte deur	Deur opgebouwd uit liggende delen (klampen), verticale stijlen en schuine schoren waarop aan de buitenzijde verticale delen zijn aangebracht.
Vlakke deur	Deur afgewerkt met een dun plaatmateriaal waarbij geen profileringen aanwezig zijn.

5.3 Onderdeel

Kozijn	Raamwerk bestaande uit stijlen (verticaal) en dorpels (horizontaal) waaraan een deur, raam of luik bevestigd wordt. In een <u>deurkozijn</u> kunnen naast de deur één of meerdere zijlichten zitten en er boven één of meerdere bovenlichten.
Lijstwerk	Aftimmeringen rondom een kozijn, al dan niet geprofileerd.
Deur	Draaiend of schuivend element ter afsluiting van een toegang naar een ruimte.
Zijlicht	Smal raam naast een deur, meestal onderdeel van het deurkozijn. Kan ook smal venster naast het deurkozijn zijn.
Bovenlicht	Raam boven een deur.
Beslag	Kleine (vaak metalen) elementen op een deur, raam of luik zoals krukken, knoppen, rozetten, sleutelgatplaatjes, scharnieren, gehengen, sloten, schuiven, espagnoletten, brievenbussen, enz.
Snijwerk	Fijn beeldhouwwerk op constructieonderdelen, betimmeringen, lijsten en meubels.

Aanvullende termen

Opmerkingen

6 Vensters en vensterbanken

6.1 Binnen / buiten

Opmerkingen

Binnenvenster	Opening in een binnenwand of binnenmuur met glasruit bezet dat zicht biedt op een nevenvertrek, meestal winkel, hal of gang.	
Buitenvenster	Opening in een binnenwand of binnenmuur met glasruit bezet. <i>NB: de term 'venster' niet te verwarren met de losse termen 'kozijn' of 'raam'.</i>	

6.2 Type

Meerruits venster	Venster met invulling bestaand uit één of meer ramen met meerdere ruiten. <i>Veel voorkomend zijn zes- of negenruitsvensters.</i>	
T-venster	Venster met invulling bestaand uit één (vast) bovenraam met daaronder een schuifraam met twee ruiten naast elkaar of twee draairamen.	
H-venster	Venster met invulling bestaand uit één (vast) bovenraam met daaronder een schuifraam of vast raam met één ruit.	

6.3 Onderdeel

Kozijn	Raamwerk bestaande uit stijlen (verticaal) en dorpels (horizontaal) waaraan een deur, raam of luik bevestigd wordt.	<i>Als in het kozijn een deur is opgenomen dan beschrijf je het geheel bij onderdeel 4 Deurkozijnen</i>
Lijstwerk	Aftimmeringen rondom een kozijn, al dan niet geprofileerd.	
Raam	Omranding dat glasruiten omsluit, meestal in een kader, het kozijn, geplaatst.	
Vensterbank	Oorspronkelijk een bank waarop men aan de vensteropening zat, later veelal de verbrede onderdorpel van een venster, vaak in de binnenbetimmering opgenomen.	
Beslag	Kleine (vaak metalen) elementen op een deur, raam of luik zoals krukken, knoppen, rozetten, sleutelgatplaatjes, scharnieren, gehengen, sloten, schuiven, espagnoletten, brievenbussen, enz.	
Snijwerk	Fijn beeldhouwwerk op constructieonderdelen, betimmeringen, lijsten en meubels.	

Aanvullende termen

Opmerkingen

Venster	Lichtopening in een wand of muur. Ook gebruikt voor het geheel van kozijn en ramen.	<i>Niet te verwarren met de losse termen 'kozijn' of 'raam'.</i>
Ruit	Glazen plaat, oorspronkelijk ruitvormig, nu gewoonlijk rechthoekig of vierkant	

7 Luiken

7.1 Soort luik Opmerkingen

Toegangsluiken in vloer	Houten paneel waarmee een vloeropening geheel of gedeeltelijk kan worden afgesloten.	
Toegangsluiken in wand	Houten paneel waarmee een wandopening geheel of gedeeltelijk kan worden afgesloten.	
Doorgeefluiken	Opening, doorgaans afsluitbaar, tussen de keuken en de eetkamer om spijzen en tafelgerief door te geven.	
Vensterluiken (synoniem: blinden, in het Fries: blinen)	Houten paneel waarmee een vensteropening of een vloeropening geheel of gedeeltelijk kan worden afgesloten. Bijna altijd deel van een binnenbetimmering.	Beschrijf uitsluitend de binnenluiken, buitenluiken en <i>persiennes</i> vallen buiten het onderzoek.

7.2 Type

Draailuiken	Luik dat draait om een verticale as.	
Harmonicaluiken (synoniem: vouwblinden)	Luiken die bestaan uit twee of meer verticale panelen die om en om scharnierend aan elkaar bevestigd zijn en in geopende toestand in <i>luikkasten</i> worden opgeborgen.	
Schuifluiken	Zijwaarts bewegend luik.	
Paneelluiken	Luiken opgebouwd uit dunne houten platen die gevat zijn in stijlen en regels.	
Opgeklampte luiken	Luiken opgebouwd uit liggende delen (klampen), verticale stijlen en schuine schoren waarop aan de buitenzijde verticale delen zijn aangebracht.	

7.3 Onderdeel

Kozijn	Raamwerk bestaande uit stijlen (verticaal) en dorpels (horizontaal) waaraan een deur, raam of luik bevestigd wordt.	
Lijstwerk	Aftimmeringen rondom een kozijn, al dan niet geprofileerd.	
Luik	Draaiend of schuivend houten paneel waarmee een vensteropening of een vloer- of wandopening geheel of gedeeltelijk kan worden afgesloten.	<i>Synoniem: blind</i>
Beslag	Kleine (vaak metalen) elementen op een deur, raam of luik zoals krukken, knoppen, rozetten, sleutelgatplaatjes, scharnieren, gehengen, sloten, schuiven, espagnoletten, brievenbussen, enz.	
Snijwerk	Fijn beeldhouwwerk op constructieonderdelen, betimmeringen, lijsten en meubels.	

Aanvullende termen Opmerkingen

Luikkast	Bergruimte voor vouwblinden in de wandbetimmering naast een venster, meestal afgesloten met het opengevouwde luik of blind zelf, of door een in het geheel passend paneeldeurtje.	
Persienne	Vensterblind naar oosterse trant, bestaande uit latten die schuin neergeklapt zijn. De latten zijn niet beweegbaar zoals bij de jaloezie.	<i>Synoniem: zonnerak</i>

8 Schouwen en schoorstenen

8.1 Onderdeel Opmerkingen

Schoorsteenmantel	Bekleding van de schoorsteen met inbegrip van de dragers of wangen die de stookplaats flankeren.	<i>Kan zijn van: hout, natuursteen, kunststeen (betegeling).</i>
Haardplaat	Gegoten ijzeren plaat, geplaatst tegen de achterwand van een stookplaats.	
Vuurkorf	Ijzeren korf waarin de brandstof in een open haard veilig kan worden verbrand	
Schoorsteenboezem (synoniem: boezem)	In een vertrek uitspringende en rookvangende gedeelte van een schoorsteen, of een schouw boven de stookplaats.	
Schoorsteen	Letterlijk de ondersteuning (schoor-steen) van de rookvanger boven een tegen de muur aangelegde stookplaats met het rookkanaal erboven.	<i>Het buitendaks gedeelte van het kanaal of vrijstaande pijpen voor de rookafvoer niet meegerekend. Haslinghuis: "met het rookkanaal binnenshuis en het buiten het dak gemetselde deel." Gebruik deze term in dit formulier uitsluitend voor het rookkanaal dat boven de schouw(en) zit.</i>

8.2 Onderdeel

Schoorsteenstuk	Afbeelding gevat in omlijsting opgenomen in de voorzijde van de schoorsteenboezem.	<i>Dit kan op papier gedrukt (bijvoorbeeld: chromolitho) of op paneel of linnen geschilderd zijn.</i>
Snijwerk	Fijn beeldhouwwerk op constructieonderdelen, betimmeringen, lijsten en meubels.	

Aanvullende termen Opmerkingen

Chromolitho	Druktechniek bedoeld voor het maken van meerkleurige afdrukken.	<i>Wordt door bewoners regelmatig als 'een soort behang' betiteld.</i>
--------------------	---	--

9 Plafonds en gewelven

9.1 Type plafond	Opmerkingen
Zoldering	Vlakke houten overdekking van een vertrek, de onderzijde van een zolder .
Ornamentenplafond	Elk soort plafond waarop ornamenten zijn aangebracht.
Cassettenplafond	Plafond met cassetten .
Platenplafond	Plafond van plaatmateriaal waarbij de naden tussen de platen zichtbaar zijn en al dan niet een decoratief patroon vormen.
Vlak plafond	Plafond met een egaal oppervlak zonder naden en ornamenten.
Dakbeschot	Bedekking van een kap, bestaande uit planken of delen , die over de gordingen of de sporen zijn aangebracht.

Veelal zijn dit stucplafonds, maar ook bijvoorbeeld hout, papier-maché en blik komen voor.

Dit kan een gepleisterd plafond zijn of een platenplafond waarvan de naden zijn uitgevlakt.

9.2 Type gewelf	Opmerkingen
Gewelf	Bovenafsluiting van een vertrek, waarvan de vorm door een gebogen lijn of een samenstelling van gebogen lijnen wordt gevormd.
Tongewelf	Gewelf met een halfcirkelvormige of spitsboogvormige doorsnede.
Troggewelf	Reeks smalle gemetselde of betonnen gewelfjes met een segmentboogvormige doorsnede waarvan de aanzet rust op een houten of ijzeren balk.
Kruisgewelf	Gewelfvorm die ontstaat als twee haaks op elkaar staande tongewelven elkaar doorkruisen.
Haardgewelf	Stenen gewelfvormige ondersteuning van bovenliggende schouwpartij in houten vloer.

Aanvullende termen	Opmerkingen
Cassette	Verdiept paneel, vulling van de vakken tussen elkaar kruisende balken van een zoldering.
Delen	Plat stuk hout, meer lang dan breed uit een boomstam: naaldhout
Planken	Plat stuk hout, meer lang dan breed uit een boomstam: loofhout (eiken)
Zolder	Houten vloer op een balklaag.

10 Houtconstructies

10.1 Type plafond Opmerkingen

Enkelvoudige balklaag	Reeks evenwijdig gelegde balken die een vloer, zolder of dak dragen.	
Samengestelde balklaag	Balklaag die bestaat uit zware hoofd- of moerbalken die overspannen van (zij)muur tot (zij)muur met haaks daarop vele lichtere kinderbalken . De kinderbalken dragen de vloer die weer haaks op deze balkjes ligt. In sommige gevallen zijn de vloerplanken (naden, stof!) aan de onderzijde aan het zicht onttrokken door spreidsel .	
Sporenkap	Kapconstructie waarbij de balken die het dakbeschot en de dakbedekking dragen (sporen) verticaal overspannen van de dakvoet tot aan de nok .	
Gebintkap (synoniem: jukkenkap)	Kapconstructie waarbij de balken die het dakbeschot en de dakbedekking dragen (sporen) ondersteund worden door gebinten (jukken).	
Gordingkap	Kapconstructie waarbij de balken die het dakbeschot en de dakbedekking dragen (gordingen) horizontaal overspannen tussen spanten en/of muren.	

10.2 Type gewelf

Muurstijl	Houten stijl in of tegen een muur, meestal verbonden met een sleutelstuk, korbeel en balk.	<i>In Friesland geen gebruikelijke constructie, en zeker niet in woonhuizen, dus vermeldenswaardig.</i>
Console	In een wand opgenomen vooruitspringende en relatief hoog constructiedeel ter ondersteuning van de balklaag, meestal versierd.	
Sleutelstuk	Langwerpig, plat stuk hout ter ondersteuning van een balkeinde, meestal in een samengestelde driehoekige steunconstructie: het sleutelstuk rust aan de muurzijde op een muurstijl en aan de zijde in de open ruimte doorgaans rustend op de het uiteinde van een korbeel (diagonale verbindingsbalk/schoor tussen sleutelstuk en muurstijl).	<i>Als dit onderdeel relatief kort is dan is het te benoemen als console.</i>
Kapsant	Houten of ijzeren dragende constructie om de dakbedekking te dragen.	

Aanvullende termen Opmerkingen

Dakbeschot	Bedekking van een kap, bestaande uit planken of delen, die over de gordingen of de daksparen zijn aangebracht.	<i>Lopen in verticale richting bij pannendak en in horizontale richting bij leibedekking.</i>
Dakvoet	Onderste lijn van een dak bij de ontmoeting van dakvlak met muurplaat.	
Gebint	Samenstel van een balk (bint) en twee vrijstaande stijlen en bijbehorende hoekverstijvingen.	
Kinderbalk	Lichte balkjes die op de moerbalken rusten	<i>Synoniem: kinderbint</i>
Korbeel	Schuingeplaatste constructieve balk of stijl (schoor) tussen een verticaal of schuinstaand en een horizontaal onderdeel van een houtconstructie.	
Moerbalk	Relatief zware balk waarin of waarop kinderbalken zijn opgelegd. [Moer = moeder]	<i>Synoniem: moerbint</i>
Nok	Snijlijn aan de bovenzijde van twee dakvlakken	
Spreidsel	Dun eikenhout dat in de lengterichting op de kinderbalken onder de vloer is aangebracht.	
Stijl	Loodrechte of schuinstaande ondersteuning van een hoger gelegen bouwdeel, meestal van hout.	

11 Trappen

11.1 Type Opmerkingen

Rechte steektrap	Rechte trap bestaande uit twee bomen waarin of waarop treden rusten.	
Bordestrap	Trap bestaand uit (meestal) rechte steektrappen onderbroken door een bordes.	
Trap met kwart(en)	Trap met één of twee kwartslagen (wendingen van 90°).	
Spiltrap	Specifiek soort wenteltrap waarvan de treden of stootborden aan het ene einde in een spil opgesloten zijn en aan het andere eind rusten in een omvattingmuur of houten schot, of in een buiten boom die zich naar boven wentelt.	
Wenteltrap	Trap, zowel in steen als in hout, die rond een verticale as of opening spiraalvormig omhoog loopt.	<i>Een wenteltrap die rond een cilindervormige opening (schalmgat) met een beperkte doorsnede loopt wordt wel Engelse trap genoemd. Als het schalmgat een grotere en vaak ellipsvormige doorsnede heeft, spreekt men van een slingertrap.</i>

11.2 Onderdeel

Trappaal	Stijl of baluster aan de onderkant van een trap, waartegen de trapboom rust en waar het traphek , de balustrade en de handlijst beginnen.	
Balustrade	Afzetting van een trap of galerij, bestaande uit een reeks vaak rijk bewerkte spijlen van hout, metaal of steen met een erop rustende geprofileerde handlijst .	<i>Synoniem: traphek</i>
Handlijst	Lijst aan de bovenzijde van een balustrade / traphek of tegen een muur bevestigd, waaraan men zich met de hand kan vastgrijpen.	<i>Synoniem: leuning</i>
Baluster	Spijl van een balustrade .	
Trede	Horizontaal deel van een trap waarop gelopen wordt.	
Traploper	Smalle baanvormige afwerking die de looplijn van een trap volgt.	<i>Deze kan van textiel zijn, maar ook geschilderd.</i>

Aanvullende termen Opmerkingen

Schalmgat	Open ruimte in het midden van een wenteltrap of een rondlopende bordestrap.
Trapboom	Drager van de traptreden.
Bordes	Platform of vloertje dat een trap onderbreekt, vooral waar deze van richting verandert.
Leuning	Handlijst, tegen de muur of boven op een traphek of balustrade.
Stootbord	De verticale afdichting tussen twee treden.
Traphek	Synoniem voor balustrade, maar dan uitsluitend ter plaatse van de trap.

12 Inrichtingselementen nagelvast

12.1 Type		Opmerkingen
Bedstede	Slaapplaats die als een kast in de betimmering van een kamer is opgenomen en is af te sluiten met deuren of een gordijn. Vaak in een houten wand opgenomen, met afzonderlijke bergruimten.	
Kast	In de muur of wand opgenomen bergruimte, voorzien van een eigen deur of afsluiting.	<i>Het gaat hierbij niet om de roerende zaak.</i>
Aanrecht	Werkvlak in een keuken van hout, steen of bekleed met metaal of kunststof. In het aanrecht is veelal een gootsteen opgenomen.	
Spekhok	Gemetselde 'kast' in het rookkanaal waarin spek e.d. werd gerookt.	<i>Komt in boerderijen nog regelmatig voor.</i>
12.2 Onderdeel		
Kribbe	Langwerpige houten 'bak' boven het voeteneind van de ouders waarin baby's lagen te slapen	
Lade "ondergeschoven kindje" (Plafondhaak tbv) troetel	Lade onder de bedstede waarin kinderen sliepen	<i>Vaak is nog een haak of oog zichtbaar waaraan de troetel hing, de troetel zelf is vrijwel nooit meer aanwezig.</i>
	Touw aan het plafond met aan de onderkant een kwast waaraan men zich kon optrekken om in zittende houding te komen. Als de baby onrustig werd dan werd de kwast van de troetel wel eens in de kribbe gegooid zodat de baby daar op kon sabbelen (troetelkind!).	
Kledinghaken	Vaste houten of metalen haken, vaak in een geprofileerde plank tegen de wand(en) van de kast.	
Aanvullende termen		Opmerkingen

13 Inrichtingselementen los

13.1 Type

Opmerkingen

Zelf in te vullen

Geef een zo kort mogelijke beschrijving van het element, bij voorkeur in één woord.

Een eventuele toelichting geef je bij onderdeel 24.1 'Eventuele observaties'.

Aanvullende termen

Opmerkingen

14 Installaties

14.1 Type Opmerkingen

Elektra	
Gas	
Water	
Bel/schel / telefoon	
Verwarming	
Sanitair	Alle watergerelateerde artikelen die in een badkamer, slaapkamer, toilet, douche of op een andere plek zijn geplaatst of gemonteerd, met als doel: de verzorging van het menselijke lichaam.

14.2 Onderdeel Opmerkingen

Leidingen	
Bediening	
Schakelaars	
Wandcontactdozen	"Stopcontacten"
Lampen	
Apparaten	
Toestellen	
Kraan	
Pomp	
Kachel	
Radiator	
Rooster	

Aanvullende termen Opmerkingen

15 Materiaal: Hout

15.1 Hout / houtachtige materialen		Opmerkingen
Hout, onbekende houtsoort	Bouwmateriaal afkomstig van de stammen en takken van bomen of grote struiken.	
Eikenhout	Zeer duurzame loofhoutsoort met wijde poriën, en met brede glinsterende spiegels wanneer het kwartiers (radiaal) gezaagd is. Het is belangrijk materiaal voor balken, kappen, kozijnen, deuren, betimmeringen e.d.. Tot in de 17de eeuw zeer algemeen toegepast, tegenwoordig door schaarste kostbaar en als timmerhout vrijwel geheel door naaldhout verdrongen.	
Grenenhout	Houtsoort afkomstig van de grove den (Pinus silvestris), met roodbruine noesten en groeiringen, harsrijk, vrij duurzaam, voornamelijk uit Scandinavië en de Oostzeelanden ingevoerd.	
Vurenhout	Afkomstig van de fijnspar (Picea abies)	
Triplex	Plaatmateriaal bestaande uit drie dunne lagen hout (fineer), kruislings verlijmd o.a. tegen kromtrekken. Als er meer lagen fineer worden verlijmd spreekt men ook van multiplex.	Vanaf ca. 1910 op de markt.
Hardboard	Plaatmateriaal bestaande uit houtafval of zaagsel, in water gebonden met een bindmiddel. Onder hoge druk geperst bij 200-220°C.	Vanaf ca. 1920 op de markt (VS).
Zachtboard	Plaatmateriaal bestaande uit houtafval of zaagsel, in water gebonden met een bindmiddel. Gedroogd in droogkamer, niet geperst.	Vanaf ca. 1920 op de markt (VS).

Aanvullende termen		Opmerkingen
Groeiring	Groeiringen of jaarringen zijn de ringen die in het spinhout ontstaan als gevolg van groeiverschillen in koudere en warmere perioden van het jaar. Bij een omgezaagde boom zijn de groeiringen meestal goed zichtbaar.	<i>Synoniem: jaarring. Bij de eik ontstaat elk jaar een groeiring, ook tijdens zeer koude jaren. Andere bomen vormen in een goed warm seizoen soms meer ringen of in een zeer koud jaar soms geen; dit is de reden waarom deskundigen liever over een groeiring spreken dan over een jaarring.</i>
Houtstraal	Horizontaal kanaal dat zorgt voor het transport van water en voedingsstoffen en loopt van de bast naar de kern	
Kwartiers gezaagd hout	Hout dat ongeveer haaks op de groeiringen uit de stam gezaagd is.	
Spiegel	Spiegelende houtstraal in eikenhout dat kwartiers gekloofd of gezaagd is.	
Spinhout (<i>synoniem: spint</i>)	Buitenste hout, minder duurzame groeiringen van een boom. Wordt snel door houtworm en zwam aangetast en mag niet aan goed constructiehout voorkomen.	

16 Materiaal: Glas

16.1 Glas Opmerkingen

Blank glas	Kleurloos glas.	
Gekleurd glas	Glas dat door en door gekleurd is.	
Gebrandschilderd glas	Vlak blank of gekleurd glas waarop bij hoge temperatuur een tekening en kleuren zijn ingebrand.	
Geëtt glas	Glas dat geheel of gedeeltelijk is nabewerkt met bijtende vloeistof waardoor het oppervlak aangetast (mat) wordt.	<i>Vaak met figuratieve voorstellingen.</i>
Mousselineglas	Gezandstraald glas waarvan de diverse kantachtige patronen rond 1880 overwaaiden naar de Nederlandse glaswereld.	<i>Synoniemen: tulleglas, kantglas</i>
Geslepen glas	Vlak glas waarin een patroon of de randen (facet) zijn weggeslepen.	
Figuurglas	Verzamelnamen voor alle glassoorten met structuur of reliëf.	
Glas-in-lood	Plakjes vlak glas (getint of gebrandschilderd glas) tot een groter geheel bijeengehouden door loden H-stripjes.	

Aanvullende termen Opmerkingen

Door en door gekleurd	Gehele massa is gekleurd, geen oppervlakte oppervlaktebehandeling dus
------------------------------	---

17 Materiaal: Hout

17.1 Metaal Opmerkingen

Blik	Gewalst plaatijzer bedekt met een dun laagje tin, magnetisch.
Gietijzer	Hard, koolstofrijk ijzer dat in een vorm kan worden gegoten, nauwelijks magnetisch, niet op trekkracht belastbaar.
Smeedijzer	Ontkoold en in verhitte toestand vormbaar ijzer, magnetisch.
Staal	Koolstofarm ijzer, kan gehard zijn door het te verhitten en dan plotseling met water af te koelen (verschil wel of niet gehard kun je niet zien). Magnetisch
Koper	Veel gebruikt als dakbedekking, goten en regenwaterafvoeren. Vaak herkenbaar aan de groene kleur van de laag koperoxide die zich na verloop van tijd op het oppervlak vormt. Niet magnetisch.
Messing	Mengmetaal van koper en zink, niet magnetisch.

Aanvullende termen Opmerkingen

18 Materiaal: Steen

18.1 Natuursteen Opmerkingen

Marmer	Metamorf gesteente , ontstaan door omvorming van kalkgesteenten; in diverse kleurvariëteiten van grijs tot roze en wit, meestal geaderd: vloeren, lambrisering, schouwen.	<i>Let op, zwart marmer bestaat niet, dat is een kalksteensoort, zie hieronder.</i>
Belgisch zwartmarmer	Sedimentsgesteente , dit is geen marmer maar een kalksteensoort die wel erg op marmer lijkt, vandaar de naam: schouwen, vensterbanken.	<i>Synoniem: Noir de Mazy</i>
Hardsteen	Sedimentsgesteente , fossielenrijke blauwgrijze koolhoudende kalksteen: dorpels, lijsten, schouwen, vloeren.	
Leisteen	Metamorf gesteente , ontstaan door omvorming van kleisteen (schalie): vloeren (en dakbedekking in het exterieur).	
Zandsteen	Sedimentsgesteente , bestaat uit kwartskorrels die omhuld en aan elkaar gekit zijn door een bindmiddel, o.a. leem, kalk, kiezel, glimmer of veldspaat of een combinatie daarvan: lijsten, beeldhouwwerk.	

17.2 Kunststeen Opmerkingen

Baksteen	Uit klei gebakken steen.	
Beton	Steenachtig bouw materiaal vervaardigd uit bindmiddel (bv kalk of cement) met toeslagmaterialen (bv. zand, grind, puin) en water;	<i>Gewapend beton is een combinatie van beton met wapeningsstaal (= wapening (en niet bewapening))</i>
Terrazzo	Bekleding van vloeren, wanden, kuipen en aanrechten met veelkleurige brokjes marmer en/of graniet, gebed in een cementmortel. Na verharding vlak en glanzend geschuurd.	<i>Synoniem: granito. Voor vloeren wordt meestal de term terrazzo gebruikt en voor kuipen en aanrechten de term granito.</i>
Gips	Soort kalksteen, dat gebrand en in poedervorm aangelengd met water weer snel versteent. Materiaal wordt nat aangebracht als pleister- of stucwerk , maar kan ook "prefab" worden verwerkt in de vorm van lijsten en ornamenten.	
Pleisterwerk	Vlakke lagen pleister(»stuc) op de muren, wanden of plafonds van gebouwen.	
Stucwerk	Decoratieve en geornamenteerde afwerkklagen op de muren, wanden of plafonds van gebouwen.	
Stucco lustro	Pleistertechniek waarbij een marmerimitatie wordt aangebracht in de pleisterlaag. Na uitharding wordt het pleisterwerk ingewassen met was en gewreven totdat er een hoogglanseffect ontstaat.	<i>Komt regelmatig voor in lambriseringen.</i>

Aanvullende termen Opmerkingen

Natuursteen	Steen die als zodanig in de natuur (aardbodem) wordt aangetroffen en dat zowel onbewerkt als bewerkt als bouw materiaal kan dienen.	<i>Naar het ontstaan van natuursteen zijn er drie soorten: stollingsgesteenten, sedimentgesteenten en metamorfe gesteenten.</i>
Metamorfe gesteenten	Gesteente dat is ontstaan uit het onder hoge druk of temperatuur verder verstenen van één of meer andere gesteenten waardoor zowel het uiterlijk als de eigenschappen zijn veranderd.	
Sedimentsgesteenten	Gesteente dat is ontstaan door bezinking van afbraakmaterialen of afzetting van opgeloste materialen die door water werden meegevoerd aan het aardoppervlak. Deze materialen zijn afkomstig van de verwerking van andere gesteenten.	
Stollingsgesteenten	Gesteente dat is ontstaan door stolling van magma (onder het aardoppervlak) of lava (aan het aardoppervlak).	
Kunststeen	Alle kunstmatig verkregen (gebakken of gegoten) steenachtige materialen.	

19 Materiaal: Betegeling

19.1 Type betegeling

Opmerkingen

Marmertegels	Tegels van marmer .
Belgisch zwartmarmertegel	Tegels van Belgisch zwartmarmer .
Hardsteentegels	Tegels van hardsteen .
Leisteentegels	Tegels van leiste .
Keramische tegels	Tegels van gebakken klei. Deze kunnen geglaazuurd, met en zonder patroon voorkomen.
Estriken	Dikke vierkante vloertegels zowel uit gebakken klei als natuursteen (middeleeuws). De gebakken estriken zijn imitaties van de natuurstenen variant en komen voor met en zonder een loodglazuurlaag.
Gepatroneerde keramiektegels	Specifiek soort keramische tegel waar in de toplaag een veelkleurig patroon is aangebracht. Samen met bijpassende randtegels vormen de patronen een tegeltapijt.
Gepatroneerde cementtegels	Tegel op cementbasis die gelijkenis vertoont met de keramische variant, maar over het algemeen wat grover gedetailleerd is en minder uitgesproken van kleur.

Aanvullende termen

Opmerkingen

20 Materiaal: Overige materialen

20.1 Materiaal		Opmerkingen
Papier-maché	Tamelijk hard materiaal, gemaakt uit papierpap en lijm.	<i>In de 19de eeuw toegepast als vervanging van gipsornamenten en snijwerk in hout. [NB. Op afstand vaak lastig te herkennen]. Als daar toeslagmaterialen (bv. krijt, pijpjaarde) aan worden toegevoegd spreekt men van 'carton-pierre'. Dit materiaal werd in geoliede vormen geperst.</i>
Karton	Dik stevig papier	<i>O.a. toegepast als ondergrond voor decoratieschilderwerk van plafonds, vaak tussen balklagen</i>
Linnen	Weefsel van vlas of hennep	<i>O.a. toegepast als ondergrond voor (decoratie)schilderwerk van plafonds, soms in combinatie met papier-maché ornamenten als imitatie-stucplafond.</i>
Bakeliet	Harde, iets brosse kunststof met een bruin-zwarte kleur.	
Kunststof	Synthetisch vervaardigd materiaal.	<i>Synoniem: plastic</i>
Aanvullende termen		Opmerkingen

21 Afwerking: Geschilderd

21.1 Geschilderde afwerking Opmerkingen

Huisschilderwerk	Eenkleurig (=monochroom) of meerkleurig (=polychroom) schilderwerk met dekkende lakverf van voornamelijk alle houten onderdelen van een pand m.u.v. wanden/muren en plafonds.	
Decoratief schilderwerk	Schilderwerk waarbij figuratieve of non-figuratieve versieringen worden toegepast. Voorkomende technieken zijn: sjabloneerwerk, houtimitatie, natuursteenimitatie en grisaille.	
Sjabloneerwerk	Schildertechniek waarbij een uitgesneden blad papier, metaal of dergelijke wordt gebruikt om een motief in (rand)schilderingen te herhalen.	
Houtimitatie	Schildertechniek waarbij met verf en vernis het uiterlijk van verschillende houtsoorten wordt nagebootst op andere, vaak goedkopere, houtsoorten of materialen.	<i>Synoniem: houten/houting</i>
Natuursteenimitatie	Schildertechniek waarbij met verf en vernis het uiterlijk van verschillende natuursteensoorten wordt nagebootst op andere, veelal goedkopere, materialen.	<i>Synoniem: marmeren/marmering</i>
Grisaille	Een in verschillende tinten grijs of bruin getekende of geschilderde voorstelling. Veelal wordt de suggestie van reliëf in marmer gewekt. Komen voor als dessus de porte of als schoorsteenstuk.	<i>Synoniemen: witje, grauwtje</i>
Vernis	Schilderwerk met een niet-gepigmenteerde verf, die na droging een harde, vaste, doorzichtige laag vormt.	<i>Synoniemen: transparante lak, blanke lak</i>
Sauswerk	Afwerking van muren of plafonds met latex of verf.	
Witwerk	Afwerking van muren of plafonds met witkalk.	

Aanvullende termen Opmerkingen

22 Afwerking: Steen incl. betegeling

22.1 Afwerking steenachtige materialen incl. betegeling Opmerkingen

Gezoet	Natuursteenbewerking waarbij het oppervlak met fijnkorrelige middelen wordt nageschuurd. Er ontstaat een glad oppervlak met een geringe glans, matglans of bijna hoogglans.	
Gepolijst	Natuursteenbewerking waarbij het oppervlak na het zoeten met een zacht materiaal glanzend glad wordt gemaakt.	
Gepolierd	Afwerking van beton- en cementvloeren waarbij de toplaag egaal en glanzend wordt gemaakt (gepolijst).	<i>Vaak in kelders van boerderijen met rode kleur.</i>
Ongeglazuurd	Veel gebakken steen is niet geglazuurd, daarom alleen vermeldenswaardig bij estriken die veelal juist wel geglazuurd zijn, let op de glazuurlaag kan ook weggesleten zijn.	
Geglazuurd	Dunne glasachtige laag op gebakken steen zoals bakstenen, estriken, keramische tegels, ...	
Betonemaille	Mengsel van cement en gips met toevoegingen, gebruikt voor het emailachtig afwerken van pleisterlagen.	<i>Komt voornamelijk voor als lambrisering in gangen en in douches en badkamers, oppervlak is glimmend en bobbelig. Toegepast in periode 1920-1950.</i>

Aanvullende termen Opmerkingen

23 Afwerking: Stoffering

23.1 Stoffering Opmerkingen

Tapijt	Vloerbedekking van textiel die bestaat uit een drager van jute of kunststof waarop een bovenkant (de pool) is aangebracht van losse draadeinden of lussen van materialen zoals wol, kunstgaren, katoen of sisal. Tapijt kan kamerbreed zijn, verlijmd op de ondergrond of gespijkerd, of losliggend (bv. Perzisch tapijt, Deventer tapijt).
Linoleum	Vloerbedekking bestaande uit een drager van jute en een bovenkant bestaande uit een mengsel van kurk en houtmeel, lijnolie en hars met pigmenten.
Zeil	Alle gladde vloerbedekkingen die opgerold kunnen worden zoals PVC en vinyl (en linoleum)

Aanvullende termen Opmerkingen

24 Afwerking: Behang

24.1 Behang

Opmerkingen

Wandbespanning	Constructie van latten (=betengeling) waarop jute of linnen is gespannen. Daaroverheen is grondpapier aangebracht (regelmatig zijn dat oude kranten) en uiteindelijk behang, textiel of leer als afwerking.
Papierbehang	Baanvormige wandbekleding van papier.
Textielbehang	Baanvormige wandbekleding van weefsels zoals damast, satijn, zijde of velours.
Behangsel	Beschilderd doek, meestal in de betimmering van een ruimte opgenomen.
Goudleerbehang	Meestal kalfsleer waarin patronen en figuren geperst zijn. Door aanbrengen van bladsilver bestreken met geelbruine vernis, van gouden ornamenten voorzien. Ook werden kleuren aangebracht. De vellen zijn aaneengenaaid of –geplakt.

Aanvullende termen

Opmerkingen